การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความกิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการเร่งรัดการผลิตสัตว์ด้วยวิธีการผสมเทียม โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อศึกษา ดังนี้ 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะของการทำปศุสัตว์ ของเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ 2) ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการ 3) ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรต่อโครงการ และ 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการ ระหว่างเกษตรกรที่ใช้ บริการผสมเทียม ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 154 ราย ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน เป็นเกษตรกรที่ใช้บริการผสมเทียมจำนวน 40 ราย และเกษตรกรที่ไม่ใช้บริการผสมเทียมจำนวน 114 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและ ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะของการทำปศุสัตว์ พบว่า เกษตรกรที่ใช้บริการผสมเทียม ร้อยละ 92.50 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 45 ปี ส่วนใหญ่จบ การศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น เกษตรกรทั้งหมดใช้แรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 1 คน มี ประสบการณ์การเลี้ยงปศุสัตว์เฉลี่ย 5 ปี ทั้งหมดมีประสบการณ์การฝึกอบรมเฉลี่ย 2 ครั้งตั้งแต่เข้า ร่วมโครงการ มีรายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงปศุสัตว์ 57,300 บาทต่อปี เกษตรกรทั้งหมดเดยติดต่อกับ เจ้าพนักงานสัตวบาลเฉลี่ย 7 ครั้งต่อปี ร้อยละ 95.00 รับข้อมูลข่าวสารการผสมเทียมจากเจ้าหน้าที่ ของรัฐ เกษตรกรทั้งหมดเลี้ยงปศุสัตว์ประเภทโคเพียงอย่างเดียวเฉลี่ย 17 ตัว ส่วนใหญ่เลี้ยงโคเนื้อ เกือบทั้งหมดเลี้ยงแบบปล่อยทุ่งหญ้า ส่วนใหญ่เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์พื้นเมือง และทั้งหมดเลี้ยงโคนม ลูกผสมโฮลสไตน์ฟรีเชียน โดยให้หญ้าสดเป็นหลัก บางส่วนให้อาหารอาหารข้น และแร่ธาตุร่วม ด้วย ส่วนใหญ่มีพื้นที่สำหรับปลูกหญ้าอาหารสัตว์ เฉลี่ย 3.47 ไร่ มีโรงเรือนเพียงพอ ลักษณะเป็นโรงเรือนชั่วคราว ระยะห่างจากฟาร์มฉึงหน่วยผสมเทียมเฉลี่ย 9.63 กิโลเมตร

ส่วนเกษตรกรที่ไม่ใช้บริการผสมเทียม พบว่า ร้อยละ 92.11 เป็นเพศชาย มีอายุ เฉลี่ย 49 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น เกษตรกรทั้งหมดใช้แรงงานใน ครอบครัวเฉลี่ย 1 คน มีประสบการณ์การเลี้ยงปศุสัตว์เฉลี่ย 6 ปี ทั้งหมดมีประสบการณ์การ ฝึกอบรมเฉลี่ย 1 ครั้งตั้งแต่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงปศุสัตว์ 65,900 บาทต่อปี เกษตรกรเกือบทั้งหมดเคยติดต่อกับเจ้าพนักงานสัตวบาลเฉลี่ย 7 ครั้งต่อปี ร้อยละ 95.61 รับข้อมูล ข่าวสารการผสมเทียมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเลี้ยงปศุสัตว์ประเภทโคเพียงอย่างเดียวเฉลี่ย 20 ตัว ส่วนใหญ่เลี้ยงโคเนื้อ เกือบทั้งหมดเลี้ยงแบบปล่อยทุ่งหญ้า ส่วนใหญ่เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์พื้นเมือง และทั้งหมดเลี้ยงโคนมลูกผสมโฮลสไตน์ฟรีเซียน โดยให้หญ้าสดเป็นหลัก บางส่วนให้อาหาร อาหารข้น และแร่ธาตุร่วมด้วย ส่วนใหญ่มีพื้นที่สำหรับปลูกหญ้าอาหารสัตว์ เฉลี่ย 3.47 ไร่ มีโรงเรือนเพียงพอ ลักษณะเป็นโรงเรือนชั่วคราว ระยะห่างจากฟาร์มถึงหน่วยผสมเทียมเฉลี่ย 9.63 กิโลเมตร

- 2. ความคิดเห็นที่มีต่อ โครงการเร่งรัดการผลิตสัตว์ด้วยวิธีการผสมเทียม พบว่า เกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม เห็นด้วยมากที่สุดกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และเห็นด้วยระดับมากกับ วิธีการดำเนินงานของโครงการ และวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานสัตวบาล
- 3. ปัญหาอุปสรรค พบว่า เกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มบางส่วนมีปัญหาอุปสรรคในค้าน วิธีการคำเนินงานของโครงการ และวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานสัตวบาล
- 4. ความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการเร่งรัดการผลิตสัตว์ ด้วยวิธีการผสมเทียม ระหว่างเกษตรกรที่ใช้บริการผสมเทียม และไม่ใช้บริการผสมเทียม พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ แต่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านวิธีการดำเนินงานของโครงการ และในด้านวิธีการปฏิบัติงานของ เจ้าพนักงานสัตวบาล

The main purpose of this study was to investigate opinion of farmers towards the project of animal production acceleration by artificial insemination method. The specific purposes of this study were to investigate the following: 1) socio-economic characteristics of farmers participating in the project and form of livestock practice of the farmers; 2) opinion of farmers towards the project; 3) problems encountered of the farmers towards the project; and 4) comparison of farmers' opinions towards the project between the farmers using artificial insemination service and those who did not use the service. Respondents in this study consisted of 154 farmers obtained by multi-stages random sampling. There were 40 farmers who used the artificial insemination service and 114 farmers who did not use the service. Interview schedule was used as a tool for data collection which was designed based on the objectives of the study and passed the reliability test. Obtained data were analyzed and results of the study revealed the following:

1. Most of the respondents were male (92.50 percent), 45 years old on average and lower-elementary school graduates. All of the respondents had only one family labour on average. They had an average 5 years of experience in livestock rearing. All of the respondents had attained training twice on average since they had participated in the project. They had an average annual income earned from livestock rearing of 57,300 baht. All of the respondents used to contact animal husbandry staff 7 times a year. Most of the respondents (95.00 percent) perceived information about artificial insemination from government personnel. All of the

respondents only reared cattle and with a number of 17 heads on average. Most of them reared beef cattle and almost all of them left it on the pastoral area. Most of the respondents reared native beef cattle and all of them reared cross-breed Holestein Freshien. Roughage was mainly fed to the cattle and the rest was concentrated feed and minerals. Most of the respondents had a pastoral area of 3.47 rai on average. They had adequate buildings which were temporary ones. The distance from their farms to the artificial insemination unit was 9.63 km. on average.

With regards to the respondents who used artificial insemination service, it was found that most of them (92.11 percent) were male, 49 years old on average and lower-elementary school graduates. All of the respondents used only one family labour force on average. They used to have 6 years of experience on average in livestock rearing. All of the respondents had only one time of training experience on average. They had an average annual income of 65,900 baht. Almost all of the respondents used to contact animal husbandry staff for 7 times a year on average. Most of the respondents (95.61 percent) perceived information about artificial insemination from government personnel. Only cattle were livestock they reared with an average of 20 heads. Most of the respondents reared beef cattle. Almost all of the respondents left their cattle on the pastoral area. Most of them reared native beef cattle and all of them reared cross-breed Holestein Freshien. Roughage was mainly fed to the cattle and the rest was concentrated feed and minerals. Most of the respondents had an average pastoral area of 3.47 rai. They had adequate buildings which were temporary ones. The distance from their farms to the artificial insemination unit was 9.63 km. on average.

- 2. For opinion of farmers towards the accelerated animal production by artificial insemination, it was found that both groups of the respondents had a highest level of agreement. They had a high level of agreement in the objective of the project, project implementation, and method of practice of animal husbandry staff.
- 3. In the case of problems encountered, it was found that both groups of the respondents had problems in the method of project implementation and the method of practice of animal husbandry staff.
- 4. With regards to the difference in the opinion of the respondents towards the project, it was found that there was no statistically significant difference on the objective of the project. However, there was statistically significant difference on the method of project implementation as well as the method of task implementation of animal husbandry staff.